

« Проблема професійного
самовизначення
старшокласників та шляхи
їх подолання»

Практичний психолог

КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів № 10»

Хайлова Марина Валеріївна

«Як добре, коли у людини є можливість вибрати собі професію не за потребою, а погодившись з душевними схильностями»

Апшерони А.

Вибір професії важлива ланка у життєвому і професійному становленні людини.

Само професія дає їй змогу задовольнити основну гамму своїх потреб, реалізувати себе як особистість.

Набуття учнями адекватних уявлень про сучасні професії стають особливо актуальними сьогодні.

Етапи профорієнтаційного самовизначення

Пропедевтичний (1-4 класи) -

розвиток інтересу до професії батьків, до найбільш поширених професій, формування любові до праці.

Етапи профорієнтаційного самовизначення

«Пошуково – зондуєчий» (5 -7 класи) – усвідомлення інтересів, здібностей, формування цінностей що пов'язані з вибором професії

Формування професійної свідомості (8 – 9 класи) – уміння співвідносити суспільні цілі вибору сфери діяльності із своїми ідеалами та можливостями. До профільне навчання.

Етапи профорієнтаційного самовизначення

Уточнення соціально-професійного статусу (10-11 класи) – формування знань, умінь у певній сфері діяльності. Профільне навчання.

Система профорієнтаційної роботи

Напрямки
профорієнтаційної
роботи у школі

Професійна
просвіта

Професійна
діагностика

Професійна
консультація

Мотиви вибору професії

- ☞ **Соціальні мотиви** – виражаються у прагненні приносити користь суспільству.
- ☞ **Моральні мотиви** – є одними з головних, тому що естетичні, пізнавальні і творчі перспективи майбутньої професії оцінюються із моральних позицій.
- ☞ **Естетичні мотиви** – характеризуються у прагненні до естетики праці, її краси, гармонії.
- ☞ **Пізнавальні мотиви** – характеризуються прагненням розширити свій світогляд, розвинути здібності, досягнути високих показників.

Мотиви вибору професії

- ☞ **Творчі мотиви** – проявляються у прагненні бути оригінальним, робити нові відкриття.
- ☞ **Матеріальні мотиви** – пов'язані з прагненням мати добре оплачувану роботу й гарантію стабільного майбутнього.
- ☞ **Престижні мотиви** - прагнення обрати професії, які цінуються серед друзів і знайомих , дозволяють досягти привабливого становища у суспільстві, забезпечують швидке просування по службі.
- ☞ **Утилітарні мотиви** – пов'язані з бажанням обрати професію, що дає змогу керувати людьми.

Можливі проблеми на шляху к самовизначенню

- ❧ Не сформованість мотивів до вибору професії.
- ❧ Вплив батьків та вчителів.
- ❧ Відсутність сформованих інтересів та вмінь.
- ❧ Вибір за компанію.
- ❧ Орієнтир на уникнення труднощів.
- ❧ Вибір професії без врахування попиту на ринку праці.
- ❧ Не знання своїх здібностей, особливостей.

Програма професійного самовизначення

- ❧ Підвищення інформованості учня про обрану сферу професійної діяльності.
- ❧ Організація участі школярів в оволодінні навичками обраній ним професійній діяльності (факультативи, гуртки, спецшколи).
- ❧ Розвиток в процесі самопізнання учнів (саморегуляція, самоконтроль, самоаналіз).
- ❧ Впровадження освітніх програм з метою супроводу профорієнтаційної роботи зі школярами:
 - “ Професія, кар'єра , успіх ”.
 - “ Людина і світ професій ”.
 - “ Формула професій ”.